

§ 7**Förslag till Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020**

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 155-1324/2016)

Beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Förvaltningen har tagit del av förslaget *Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld*. Programmet omfattar förebyggande arbete, arbete med utsatta och arbete med de personer som utsatt andra för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck. Programmet innehåller en övergripande vision samt fem långsiktiga mål med tillhörande delmål. Förvaltningen önskar ett förtydligande av vissa delar, främst gällande personer med funktionsnedsättning, föräldrastöd och barnperspektivet.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 10 november 2016.

Dnr 1.5.1.-499-2016.

Förslag till beslut

Ordföranden Mia Päärni (S) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Aleks Sakala (M) lade fram ett förslag till beslut från Moderaterna och Liberalerna och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Ersättaryttrande

Ersättaren Banar Sabet (C) anmälde att hon, om hon hade tjänstgjort, hade ställt sig bakom Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Mia Päärni (S) ställde de båda förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamoten Aleks Sakala m.fl. (M), ledamoten Burhan Yildiz (L) och tjänstgörande ersättaren Amela de la Cruz (L) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

1. Delvis avslå förvaltningens förslag.
2. I övrigt anföra:

Ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är positivt och mycket välkommet. Vi konstaterar att socialförvaltningen har gjort ett gediget arbete med programmet och att det innehåller många bra förslag. Att utsättas för våld och förtryck är en inskränkning på människors frihet och integritet. Varje individ har rätt att leva och bestämma över sitt eget liv. När denna rättighet inte upprätthålls är det samhällets ansvar att agera och säkerställa att de grundläggande värdena i samhället bejakas.

Det är dock förvånande att majoriteten inte strävar efter ett blocköverskridande samarbete, dels för att programmet ska vara gällande över mer än en mandatperiod, dels krävs ett samarbete för ett mer långsiktigt och hållbart arbete. Det faktum att kompetens från utomstående aktörer saknas i programmet är också bekymmersamt. Civilsamhällets organisationer, myndigheter och experters kompetens är ovärderliga och behövs i arbetet för att motverka våld och förtryck.

Då majoriteten inte heller gett uttryck för att handlingsplaner ska upprättas, efterfrågar vi konkretion, analys samt en genomförandeplan i programmet. Till exempel måste begreppet ”behov” vid stödsatser brytas ner, så att det blir tydligt både vem eller vilka som utgör hot och de risk- och sårbarhetsfaktorer som finns för den utsatte.

Det handlar även om att problematisera utmaningarna i Stockholms ytterstadsområde. Ett systematiskt förtryck av kvinnor är vanligt förekommande i områdena och därtill föreligger ett socioekonomiskt utanförskap. Unga kvinnor blir offer för hederskulturen, men även pojkar blir både förövare och offer när de tvingas upprätthålla hedersnormer. Kvinnor och män som söker en fristad i Sverige ska inte mötas av samma förtryck som de en gång flydde ifrån.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är något som kan drabba människor av olika könsidentitet och i alla åldrar. Även om våldet oftast utövas av män och det oftast är kvinnor som drabbas är det viktigt att inte fastna i det normtänkande i arbetet med att hjälpa dem som utsätts. Därför är det viktigt att ett program som detta genomsyras av normkritiskt tänkande. Vi saknar tydlighet kring detta i programmet. Även om programmet nämner män som utsätts för våld i nära relationer och unga män som utsätts för hedersrelaterat våld är det inte tillräckligt tydligt och genomsyrar inte programmet på det sätt som det borde. Det bör också stå att ”pojkar och män” kan utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi kan dessutom konstatera att i listan över referenslitteratur finns inget av den forskning kring män som utsätts för våld i nära relationer som har gjorts, till exempel på Göteborgs och Uppsala universitet. Vi noterar också att det inte någonstans står att människor som har utsatts för våld i nära relationer ska få det stöd de behöver oavsett könsidentitet. Det är anmärkningsvärt att en majoritet som i socialnämnden leds av Miljöpartiet, ett parti som länge med den äran har hållit fanan högt för att hjälpa utsatta män, inte levererar när det har möjligheten.

Vi saknar fördjupning i vad psykiskt våld är, hur det kan ta sig i uttryck, hur det kan drabba och framför allt frågan om hur svårt det är att förklara och lagföra. Vi saknar förslag på hur civilsamhället ska kunna vara en del av arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Risk- och sårbarhetsfaktorer exempelvis ekonomi, psykisk hälsa, barn som går i skola måste även tydliggöras i programmet, samt hotbild. Vi konstaterar även att vissa mål har onödigt lång genomförandetid, exempelvis när det handlar om flerspråkig information på stadens webbplats till barn och vuxna som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Vi hoppas att majoriteten bjuder in Alliansen för samtal kring hur vi förbättrar programmet enligt ovanstående. Då kan vi få till stånd en blocköverskridande överenskommelse för att säkerställa det långsiktiga arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholms stad.